

MANAGEMENT LETTER 2024

Gemeente Weert

GEMEENTE WEERT

Aan het college van
burgemeester en
wethouders van de
gemeente Weert
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Eindhoven,
11 maart 2025

Kenmerk: [REDACTED]

Geachte college,

In het kader van de aan ons verstrekte opdracht tot de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeente Weert brengen wij met deze management letter verslag uit over onze bevindingen naar aanleiding van onze interim-controle. Voor een nadere omschrijving van onze opdracht, de reikwijdte en de aanpak van onze controle en overige afspraken verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging 2024.

Deze management letter bevat onze belangrijkste bevindingen ten aanzien van de processen binnen de gemeente Weert en de daarin opgenomen beheersingssystemen. In deze rapportage richten wij ons met name op mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en de processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de interne beheersing en het zelf controlerend vermogen van uw organisatie.

Tijdens onze bezoeken aan de gemeente Weert komen wij ook in aanraking met andere ontwikkelingen van uw organisatie en bedrijfsvoering. Wij bespreken graag een aantal van die andere ontwikkelingen met u. In deze management letter besteden wij daarom ook aandacht aan ontwikkelingen op andere gebieden dan de processen.

Het vervolg van onze werkzaamheden voor de controle van de jaarrekening staat gepland medio april 2025. Hierover zijn met de adviseur concernfinanciën reeds afspraken gemaakt.

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de ‘Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten’ (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle-cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn geweest. Wij willen de organisatie bedanken voor de prettige samenwerking. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

[REDACTED]

Partner en extern accountant gemeente Weert

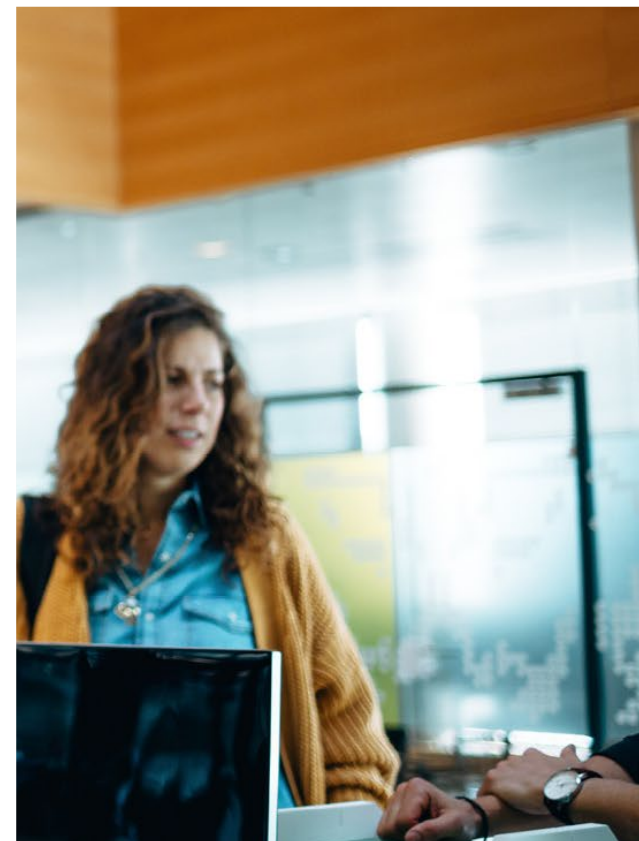
01

Dashboard
interim-controle

02

Ontwikkelingen &
aandachtspunten

03

Bevindingen
interim-controle

1. Dashboard interim-controle

1.1 Dashboard interim-controle

ONTWIKKELINGEN & AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Onlangs is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 gepubliceerd. Wij adviseren u kennis te nemen van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 en de wijzigingen ten opzichte van voorgaand jaar. De belangrijkste wijzigingen zien toe op de verduidelijkingen omtrent het tijdig melden en acceptabel zijn van begrotingsafwijkingen.
- ▶ Eind 2022 is reeds de Network and Information Security Directive (NIS2-richtlijn) vastgesteld door de Europese Commissie. In het derde kwartaal 2025 wordt de NIS2-richtlijn naar de Nederlandse wetgeving vertaald en alsdan van kracht. Lokale overheden zijn hierin aangewezen als organisaties die van vitaal belang zijn voor de samenleving, waarmee deze richtlijn ook van toepassing is op lokale overheden.
- ▶ Vanaf 1 januari 2025 komt het handhavingsmoratorium in de Wet DBA naar verwachting te vervallen en gaat de Belastingdienst weer volledig handhaven. Organisaties die met schijnzelfstandigen werken, lopen financiële risico's, waardoor naheffingsrisico's kunnen ontstaan. Wij adviseren u uw verhouding met ingehuurde zelfstandigen te beoordelen op een mogelijke schijnzelfstandigheid en, zo nodig, acties te ondernemen om een risico op een naheffing te mitigeren.

IT-BEHEERSING

- ▶ Wij hebben de applicaties Coda en Xworks beoordeeld. In hoofdstuk 3.4 zijn de bevindingen opgenomen en is een vergelijking tussen de bevindingen in 2024 en 2023 per onderdeel inzichtelijk gemaakt.
- ▶ Onze bevindingen over de algemene IT-beheersmaatregelen uit voorgaande jaren blijven van kracht en zijn een bewuste keuze van de organisatie. Onze conclusie dat deze maatregelen overwegend ineffectief zijn, blijft dan ook onveranderd en derhalve zijn aanvullende (gegevensgerichte) werkzaamheden noodzakelijk om vast te stellen dat er zich geen materiële fouten en/of risico's hebben kunnen voordoen tijdens de controle van de jaarrekening 2024.
- ▶ Wij hebben van uw privacy officer vernomen dat er in de periode van 1 januari tot en met 30 september 2024 12 data-incidenten, waarvan 3 datalekken, hebben plaatsgevonden. Van de datalekken is melding is gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens en de betrokkenen. Van de andere data-incidenten is geen melding bij Autoriteit Persoonsgegevens gedaan op grond van uw inschatting van een nihil risico op een privacy-inbreuk van de betrokkenen. Bij 2 van deze data-incidenten zijn de betrokkenen wel hiervan in kennis gesteld.

INTERNE BEHEERSING

- ▶ Op basis van onze observaties hebben wij geconstateerd dat de interne beheersing en controleomgeving van voldoende niveau is om tot een betrouwbare jaarrekening te komen. Dit vormt een solide basis voor de accountantscontrole.
- ▶ Voor de insteek van de accountantscontrole kunnen wij echter niet volledig op de processen steunen, waardoor onze controleaanpak overwegend gegevensgericht is. Het is belangrijk om op te merken dat deze situatie ongewijzigd is en aansluit bij de bewuste werkwijze van uw organisatie, waarbij de Verbijzonderde Interne Controle (hierna: VIC) als achtervang wordt gebruikt.
- ▶ Uit de VIC over het 1^e halfjaar 2024 komen geen bijzonderheden naar voren die in het kader van onze jaarrekeningcontrole van materieel belang zijn. Wel adviseren wij u meer diepgang in de spendanalyse aan te brengen door voldoende werkzaamheden met betrekking tot de (on)toelaatbare overschrijdingen, wezenlijke wijzigingen en homogeniteit van opdrachten uit te voeren ter onderbouwing van de naleving van Europese aanbestedingsregels in de rechtmatigheidsverantwoording.

VOORUITBLIK JAARREKENING 2024

Naast de zichtbare follow-up van de bevindingen en aanbevelingen uit deze management letter vragen wij uw aandacht voor onder andere de volgende onderwerpen in de voorbereiding op het jaarrekeningtraject 2024:

- ▶ de actualisatie van de grondexploitatieopzetten per 31 december 2024 (inclusief de financiële doorrekeningen);
- ▶ de aanlevering van de spendanalyse over de gehele vierjaarsperiode 2021-2024 met een toetsing op de naleving van de Europese aanbestedingsregels met specifieke aandacht voor de aandachtspunten uit de SDO-notitie 'Uitvoering van controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij jaarrekeningcontrole van decentrale overheden', in het bijzonder de (on)toelaatbare overschrijdingen, wezenlijke wijzigingen en homogeniteit van opdrachten.

Deze aandachtspunten staan reeds op de agenda van de adviseur concernfinanciën.

2. Ontwikkelingen & Aandachtspunten

2.1 Rechtmatigheidsverantwoording

2.2 Speerpunt auditcommissie

2.3 Informatiebeveiliging en cybersecurity

2.4 Financiële positie

2.5 Wet DBA en relevante wijzigingen in BBV

2.6 Duurzaamheidsverantwoording

2.7 Aandachtspunten jaarrekening 2024

2.1 Rechtmatigheidsverantwoording

1/2

Rechtmatigheidsverantwoording

U heeft in de jaarrekening 2023 voor het eerst expliciet verantwoording over de financiële rechtmatigheid afgelegd. De totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording is een proces met interactie tussen de verschillende gremia dat start bij het bepalen van de verantwoordingsgrens door de gemeenteraad. Deze verantwoordingsgrens heeft uw raad vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief de stortingen in de reserves. Dit is gelijk aan de materialiteit die in het kader van de jaarrekeningcontrole ook door ons wordt gehanteerd.

U heeft in de rechtmatigheidsverantwoording 2023 gerapporteerd dat de door u geconstateerde afwijkingen de verantwoordingsgrens overschrijden en de baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Volledigheidshalve melden we dat deze afwijkingen wel ‘acceptabel’ zijn gezien de compensatie door direct gerelateerde baten. De afwijking bij het begrotingscriterium was circa € 4,25 miljoen (een lasten-overschrijding van € 4,18 miljoen en een investeringskredietoverschrijding van € 79.000). De afwijking bij het voorwaarden criterium (de niet-naleving van de Europese aanbestedingsregels) was € 740.000. Bij het M&O-criterium was er geen afwijking.

Wijziging wet- en regelgeving

Het wetgevingstraject rondom de rechtmatigheidsverantwoording is nog niet afgerond. Bij het schrijven van deze managementletter zijn de wijzigingen in het BBV en het BADO in verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording voor advisering voorgelegd aan de Raad van State. Wijzigingen in het BBV en BADO evenals de materialiteit in het kader van de jaarrekeningcontrole en de bandbreedte voor de verantwoordingsgrens zijn hierbij niet te verwachten. Wij houden u uiteraard op de hoogte omtrent de ontwikkelingen op dit vlak en de mogelijke impact hiervan op uw organisatie en de jaarrekeningcontrole.

Op 22 oktober 2024 is de aangepaste Kadernota Rechtmatigheid 2024 gepubliceerd. Na het jaar van de invoering heeft de commissie BBV vragen, ervaringen, aanbevelingen en adviezen ontvangen. Deze hebben geleid tot aanpassingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024. Hierin heeft de commissie BBV ook de Q&A rechtmatigheidsverantwoording, die in november 2023 is gepubliceerd, verwerkt.

De belangrijkste wijzigingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 zijn:

- een tekstuele aanpassing in de modelverantwoording ten aanzien van de geconstateerde bevindingen, specifiek in relatie tot de omvang van niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten, lasten en balansmutaties en welk deel acceptabel is op basis van de vastgestelde afspraken;
- een aangepast hoofdstuk 2 om het bestuurlijk belang van de rechtmatigheid voor de raadsleden te verduidelijken;
- er is een overzicht opgesteld dat als voorbeeld kan dienen op welke wijze de (begrotings)onrechtmatigheden inzichtelijk kunnen worden gemaakt en in de rechtmatigheidsverantwoording kan worden opgenomen met daarbij de vermelding van fouten en/of onduidelijkheden. Dit betreft de tabel uit de Q&A van november 2023;
- een verduidelijking van wanneer overschrijdingen ten aanzien van wel of niet tijdig melden als onrechtmatig worden beschouwd;
- een verduidelijking van wanneer welke begrotingsonrechtmatigheden als gevolg van een overschrijding van de lasten en/of investeringen als acceptabel (passend in het beleid) worden beschouwd;
- het niet meer in de rechtmatigheidsverantwoording opnemen van het geconstateerd misbruik waarbij het M&O-beleid is toegepast en heeft geleid tot bijvoorbeeld terugvorderingen en opleggen van sancties. De jaarrekening is in deze situatie immers getrouw en de financiële effecten van het misbruik zijn teniet gedaan. Wel dient er via de paragraaf bedrijfsvoering inzicht te worden gegeven in de aard en (financiële) impact van het geconstateerde misbruik.

2.1 Rechtmatigheidsverantwoording

2/2

Mogelijke doorontwikkeling VIC

Er is een belangrijke coördinerende rol voor de Verbijzonderde Interne Controle (kortweg: VIC) weggelegd ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. U heeft de processen zo ingericht dat met name de VIC-werkzaamheden, vastleggingen en uitkomsten de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording vormen. De verantwoordelijkheden voor de rechtmatigheidsverantwoording liggen echter veel breder. Alle organisatieonderdelen en het voltallige college van burgemeester en wethouders zijn hiervoor verantwoordelijk.

Het toetsen op de werking van de beheersingssystemen en/of het (aanvullend) controleren met gegevensgerichte werkzaamheden kan ook bij de teams zelf (eerste lijn) of een kwaliteitsmedewerker, financieel consulent en vergelijkbare medewerker (tweede lijn) worden belegd. Dan kan de VIC meer acteren als derde lijn waarbij het diens taak is om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de eerste en tweede lijn te beoordelen.

Er vindt dan een verschuiving van 'de VIC als onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording' naar 'de VIC als bevestiging van de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording van de verschillende teams' plaats. Dit is een ontwikkeling die u nog kunt maken en die u helpt meer in control te zijn in de lijn, fouten vroegtijdig(er) te detecteren en het lerend vermogen in de organisatie te vergroten.

Samenwerking VIC

Wij maken zoveel mogelijk gebruik van de door u uitgevoerde (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden. Hierover vindt afstemming met de adviseur concernfinanciën plaats, zodat de juiste werkzaamheden door u worden gedaan wat een korte doorlooptijd van de controle bevordert. Ook de tijdige uitvoering van de werkzaamheden is hierbij van belang.

In het kader van een goede samenwerking zullen wij onze werkprogramma's ten aanzien van de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (SiSa) en Europese aanbestedingen met de adviseur concernfinanciën delen. De werkprogramma's worden momenteel nog geactualiseerd voor het controlejaar 2024. Zodra de werkprogramma's gereed zijn, doen wij deze toekomen aan de adviseur concernfinanciën.

Ten tijde van onze interim-controle zijn de VIC-werkzaamheden over het 1e halfjaar 2024 gereed. Wij hebben deze VIC-werkzaamheden beoordeeld en wij komen tot de conclusie dat de VIC-werkzaamheden voldoende zijn om door ons te kunnen worden gebruikt. Wij onderkennen hierbij wel één aandachtspunt.

Wij adviseren u in het kader van de Europese aanbestedingsrechtmatigheid meer diepgang in de spendanalyse over de vierjaarsperiode 2021-2024 aan te brengen met name door voldoende werkzaamheden met betrekking tot de (on)toelaatbare overschrijdingen, wezenlijke wijzigingen en homogeniteit van opdrachten uit te voeren en vast te leggen ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. Ons werkprogramma biedt hiervoor voldoende handvatten.

2.2 Speerpunt auditcommissie

Het controleplan 2024 is door ons op 9 oktober 2024 toegelicht in de auditcommissie. Tijdens deze vergadering heeft de auditcommissie ons verzocht onderstaand speerpunt te onderzoeken tijdens de interim-controle 2024.

Steunverlening aan Mutsaersstichting

De auditcommissie heeft het speerpunt als volgt geformuleerd: “Zijn de door de gemeenteraad in 2024 genomen besluiten inzake de Mutsaersstichting juist en rechtmatig verwerkt in de financiële administratie.”

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij het volgende geconstateerd.

Inzake ‘de door de gemeenteraad in 2024 genomen besluiten’:

- ▶ De raad in haar vergadering van 12 juni 2024 heeft besloten tot een steunverlening aan de Mutsaersstichting (hierna: MSS) ad € 734.704 welke wordt gedekt uit de algemene reserve;
- ▶ In een bijlage bij het raadsvoorstel/-besluit is vermeld dat 7 gemeenten, waaronder de gemeente Weert een voorschot van € 429.000 hebben betaald aan MSS;
- ▶ In een bijlage bij het raadsvoorstel/-besluit zijn de concept voorwaarden geformuleerd die mogelijk aan de steunverlening kunnen worden gesteld. De definitieve voorwaarden worden vastgelegd in de subsidiebeschikking aan en de uitvoeringsovereenkomst met MSS;
- ▶ In het raadsvoorstel/-besluit is de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (hierna: MGR SD LN) aangewezen als het uitvoeringsloket voor de subsidieverlening aan en de controle op de naleving van de voorwaarden door MSS;
- ▶ Er zijn geen andere openbare besluiten over de steunverlening aan MSS door de gemeenteraad in 2024 genomen.

Inzake ‘de juiste en rechtmatige verwerking in de financiële administratie’:

- ▶ Op basis van een betalingsovereenkomst tussen de gemeente Weert en MSS, ondertekend door de burgemeester en voorzitter van de Raad van Bestuur, heeft uw organisatie op 25 maart 2024 een voorwaardelijk voorschot van € 429.000 uitbetaald aan MSS;
- ▶ Op basis van een factuur van MGR SD LN heeft uw organisatie op 9 juli 2024 het resterend deel van de steunverlening van € 305.703 uitbetaald aan MGR SD LN;
- ▶ De betalingsopdracht voor het voorwaardelijk voorschot en de factuur voor het resterend deel zijn door de aangewezen budgethouder geautoriseerd;
- ▶ De betalingen zijn verricht op de juiste IBAN van zowel MSS en MGR SD LN;
- ▶ De kosten zijn verantwoord op het juiste programma en budget hierbinnen;
- ▶ De transacties zijn hiermee juist en rechtmatig verwerkt in de financiële administratie.

Inzake ‘overige aangelegenheden met betrekking tot steunverlening’:

- ▶ U heeft op 15 oktober 2024 het ‘Besluit tot verlening van mandaat, volmacht en machtiging financiering MSS 2024’ ondertekend;
- ▶ MGR SD LN heeft op 21 oktober 2024 de subsidiebeschikking afgegeven aan en de uitvoeringsovereenkomst afgesloten met MSS;
- ▶ In de subsidiebeschikking en de uitvoeringsovereenkomst zijn de definitieve voorwaarden van de steunverlening en de aflossing hiervan vastgelegd;
- ▶ Daar de eerste subsidieverantwoording en -vaststelling zal plaatsvinden in het jaar 2027 hebben wij ten aanzien van de naleving van de voorwaarden geen werkzaamheden verricht.

2.3 Informatiebeveiliging en cybersecurity

Network and Information Security 2 (NIS2)

NIS2 - digitale weerbaarheid verankerd in wet- en regelgeving vanuit de EU

Om de digitale weerbaarheid van organisaties te verhogen is de NIS2 (Network and Information Security 2) richtlijn vanuit de EU vastgesteld. De NIS2 richtlijn is een update van de in 2016 ingevoerde NIS-richtlijn. In Nederland ook wel bekend als NIB2 (Netwerk- en informatiebeveiligingsrichtlijn) en/of de Wbni (Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen). Lokale overheden zijn door de NIS2 aangewezen als organisaties die van vitaal belang zijn voor de samenleving waardoor ook uw organisatie verplicht is om de NIS2-maatregelen te implementeren. In Q3 2025 wordt NIS2 naar Nederlandse wetgeving vertaald en nadien van kracht onder de noemer 'Cyberbeveiligingswet'.

Belangrijk is dat NIS2 aanvullende eisen stelt, die niet volledig door de huidige Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) worden afgedekt, wat betekent dat in de komende periode additionele maatregelen moeten worden getroffen ten einde aan NIS2 te voldoen.

De volgende verplichtingen vallen onder NIS2:

- ▶ **Zorgplicht:** organisaties dienen een risicobeoordeling uit te voeren en op basis daarvan passende maatregelen te nemen om hun diensten te beveiligen.
- ▶ **Opleidingsplicht:** bestuursorganen dienen opgeleid te zijn, en optioneel ook werknemers, om cyberrisico's te identificeren, impact te bepalen en beveiligingsmaatregelen te selecteren.
- ▶ **Meldplicht:** cyberincidenten dienen binnen 24 uur bij de toezichthouder te worden gemeld. Tevens dient een cyberincident ook bij een sectorspecifiek Computer Security Incident Response Team (CSIRT) te worden gemeld, wat eventueel hulp en bijstand kan verlenen.
- ▶ **Toezicht:** een onafhankelijk toezichthouder zal naleving van de verplichtingen uit de richtlijn borgen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat dat gemeente Weert een risicoanalyse heeft uitgevoerd als opstap naar BIO versie 2. De BIO versie 2 geeft voor het grootste gedeelte invulling aan NIS2. In 2025 focust gemeente Weert zich op het verder implementeren van aanvullende maatregelen op basis van de BIO versie 2.

Verder kwam uit onze gesprekken dat gemeente Weert geen overal IT continuïteitsplan heeft opgesteld. Wij adviseren deze mee te nemen in de te implementeren maatregelen voor 2025.

2.4 Financiële positie

Huidige en verwachte financiële positie

Op basis van het door de provincies opgestelde gemeenschappelijk financieel toezichtkader (kortweg: GTK), de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is de financiële positie van uw gemeente voldoende. Uw ratio weerstandsvermogen laat een daling van 3,85 (jaarrekening 2023) naar 2,22 (begroting 2025) zien maar zit hiermee in de categorie 'uitstekend' volgens de normen in het GTK. In de afgelopen jaren is uw solvabiliteitsratio van circa 43% naar 39% gedaald (categorie 'neutraal') en de netto schuldquote van circa 38% naar 50% gestegen (categorie 'minst risicovol').

Voor het begrotingsjaar 2025 wordt een positief saldo van € 685.000 verwacht en ook in de begrotingsjaren 2026 tot en met 2028 wordt veelal een positief saldo verwacht, te weten € 261.000 (-) in 2026 maar € 242.000 (+) in 2027 en € 231.000 (+) in 2028. U weet in 2026 tot en met 2028 uw exploitatieresultaat positief te houden ondanks een verlaging van de uitkering uit het gemeentefonds en een stijging van de kosten door de inflatie, vergrijzing en extra taken in 2026 tot en met 2028.

Voorspellend vermogen

In een gemeente is een scheiding van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden (dualisme) kenmerkend. Deze governance verhoudingen vormen de basis voor het proces "begroting en verantwoorden" (de planning- en control-cyclus) van een gemeente en dit is een belangrijk proces bij een gemeente.

In de jaarrekening 2023 is echter sprake van:

- een lastenoverschrijding van circa € 4,2 miljoen bij 2 programma's;
- een lastenonderschrijding van circa € 13,6 miljoen bij 7 andere programma's;
- een batenonderschrijding van circa € 1,2 miljoen bij 3 programma's; en
- een batenoverschrijding van circa € 15,9 miljoen bij 6 andere programma's.

De lastenonderschrijding en de batenoverschrijding zijn van een aanzienlijke omvang. Wij adviseren u de begrotingsafwijkingen op programmaniveau te evalueren zodat hiervan kan worden geleerd voor toekomstige ramingen en de verbetering van het voorspellend vermogen structureel onderdeel van uw "begroting en verantwoorden" proces te maken door:

- een procesbeschrijving voor de totstandkoming van de programmabegroting en tussentijdse rapportage op te stellen;
- de controles of (diepgaande) analyse van de programmabegroting, tussentijdse rapportage en begrotingswijzigingen door zowel het team financiën, de adviseur concernfinanciën en de concern controller zichtbaar te maken;
- het team financiën gestructureerd en gecentraliseerd periodieke monitoring op de voortgang van de budgetten uit te laten voeren;
- analyses op te stellen waaruit blijkt voor welke baten en lasten de voorspelbaarheid beperkt is en hoe dit kan worden verbeterd ('backtesting'). Wij raden u hierbij aan ook tussentijds de balansposten te analyseren.

2.5 Wijzigingen in wet- en regelgeving

1/2 Wet DBA

Kwalificatie van arbeidsrelaties

Het aantal zelfstandigen zonder personeel (kortweg: zzp'ers) is de afgelopen jaren flink gestegen. Een deel van deze zzp'ers kwalificeert echter als schijn-zelfstandige. Dit betekent dat op basis van de wet- en regelgeving eigenlijk sprake is van een arbeidsovereenkomst. Het kabinet vindt deze situatie onwenselijk, omdat de beschermende werking van het arbeidsrecht wordt ontlopen en het sociale stelsel onder druk komt te staan. Daarom zet het kabinet de komende jaren in op het aanscherpen van regels en handhaving.

Sinds de introductie van de Wet DBA in 2016 is sprake van een handhavings-moratorium. Dit betekent dat de Belastingdienst niet controleert en handhaaft op het bestaan van een dienstbetrekking, tenzij sprake is van kwaadwillendheid. Vanaf 1 januari 2025 komt het handhavingsmoratorium naar verwachting te vervallen en gaat de Belastingdienst weer volledig controleren en handhaven. Hierdoor kunnen naheffingsrisico's ontstaan.

Daarnaast werkt het kabinet aan nieuwe wetgeving voor de beoordeling van arbeidsrelaties. In het Hoofdlijnenakkoord is te lezen dat de behandeling van deze wetgeving door het nieuwe kabinet zal worden voortgezet. Kort gezegd zal de nieuwe wetgeving meer nadruk leggen op de vraag of het werk en de werkende organisatorisch zijn ingebed in de organisatie van de werkverschaffer. Daarmee wordt bedoeld of het werk een kernactiviteit van de organisatie vormt en zij aan zij met werknemers wordt verricht. In dat geval zal eerder sprake zijn van een arbeidsovereenkomst. De nieuwe wetgeving zal naar verwachting niet eerder ingaan dan 1 januari 2026.

Organisaties die werken met zelfstandigen, die eigenlijk werknemer zijn, lopen financiële risico's. Zo is er vanaf 1 januari 2025 sprake van een naheffingsrisico vanuit de Belastingdienst. Ook kunnen zelfstandigen, die eigenlijk werknemer zijn, vorderingen instellen op grond van arbeidsrechtelijke verplichtingen en kunnen verplichte pensioenregelingen leiden tot pensioenvorderingen. Om dergelijke risico's te voorkomen is het van belang de inhuur van zzp'ers en het inhuur-proces onder de loep te nemen.

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt huurt ook uw organisatie regelmatig tijdelijk personeel in, deels bij organisaties die bedrijfsmatig hun personeel uitlenen en deels zzp'ers. Wij adviseren u uw verhouding met de ingehuurd zzp'ers te beoordelen op een mogelijke schijnzelfstandigheid en naheffings-risico en, zo nodig, acties te ondernemen om een naheffingsrisico te mitigeren.

Ons is medegedeeld dat u een inventarisatie maakt omtrent de risicovolle contracten. In het eerste kwartaal 2025 vindt een bespreking met de belastingdienst plaats waarbij het onderwerp Wet DBA op de agenda zal staan.

2.5 Wijzigingen in wet- en regelgeving

2/2 Relevante wijzigingen in BBV - nieuwe notities met ingang van boekjaar 2025

Notitie Rente

De belangrijkste wijziging uit de notitie Rente betreft een aanpassing in de toerekening van de rentelasten aan de grondexploitaties. Tot en met 2023 is het alleen toegestaan om de werkelijke rente over het vreemd vermogen (naar rato) toe te rekenen aan de grondexploitaties. Dit geldt tevens voor de toekomstige rentelasten. Met ingang van boekjaar 2025 (en eventueel 2024) wordt voor de grondexploitaties geen onderscheid meer gemaakt in het BBV, waardoor de rentetoerekening plaatsvindt op basis van de reguliere omslagrente.

De adviseur concernfinanciën heeft ons medegedeeld dat de rentetoerekening in 2024 aan de grondexploitaties ongewijzigd is ten opzichte van 2023 en ervoor is gekozen geen rente aan het eigen vermogen en de voorzieningen toe te rekenen.

Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken

De belangrijkste wijzigingen in de notitie Grondbeleid in de begroting en jaarstukken zien toe op de Omgevingswet, die onder andere hebben geleid tot een aanpassing van de lijst met verhaalbare kostensoorten. Deze wijzigingen gaan in verband met de invoering van de Omgevingswet in per 1 januari 2024 en hebben met name invloed op de verslaggevingsaspecten bij faciliterend grondbeleid. De overige wijzigingen zien met name toe op de voorwaarden voor warme gronden, de voorbereidingskosten en gemengde projecten. Ook is de rentetoerekening, zoals hierboven is toegelicht, gewijzigd.

Bij uw gemeente hebben deze wijzigingen in een beperkte mate impact op uw grondexploitaties. U hanteert een situationeel grondbeleid waarbij u van een passiever naar actiever grondbeleid verschuift. Bij de grondexploitatie Kampershoeck 2.0 is er sprake van een faciliterend grondbeleid. Grondaankopen ten behoeve van toekomstige grondexploitaties vinden veelal eerst plaats nadat een exploitatieopzet is vastgesteld. Uw voorraad warme gronden is ultimo 2023 nihil.

Notitie Overhead

De commissie BBV heeft in de notitie Overhead de regelgeving met betrekking tot de toerekening van overhead geactualiseerd, verduidelijkt en samengevoegd in één notitie. De notitie is van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2025. De belangrijkste uitspraken en aanbevelingen zijn als volgt:

- Stellige uitspraak: Voor de berekening van de tarieven voor de lokale heffingen moet de methodiek voor de toerekening van overhead worden gebruikt die is opgenomen in de financiële verordening. Deze methodiek mag niet afwijken van de overige methodieken voor het toerekenen van overhead.
- Stellige uitspraak: De definitie van overhead is aangescherpt waardoor alle functies die onderdeel uitmaken van een specifieke taak geen onderdeel zijn van de overhead.
- Aanbevelingen: De commissie adviseert om overhead niet bij de begroting vorm te geven maar door middel van de financiële verordening of door een nota overhead aan de raad voor te leggen en deze periodiek te herzien. In deze nota neemt de gemeente keuzes op ten aanzien van kaderstelling, methodiek en onderscheiding van primaire processen en overhead.

Wij constateren dat u nog niet voldoet aan de notitie Overhead en de belangrijkste aanbevelingen uit deze notitie nog niet heeft verwerkt in de financiële verordening of een nota overhead. De wijziging van de financiële verordening staat op de agenda van de adviseur concernfinanciën voor 2025.

Voorziening voor pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers

Met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel is besloten dat ook de APPA-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in een pensioenfonds moeten worden ondergebracht. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Door het laten vervallen van of toevoegen aan de opgebouwde voorziening als gevolg van schommelingen in de rekenrente kunnen mogelijk aanzienlijke tekorten ontstaan op het moment van de overdracht per 1 januari 2028. Een lagere rekenrente in het jaar voor de overdracht kan aanzienlijke gevolgen hebben.

2.6 Duurzaamheidsverantwoording

1/2

Context en ontwikkelingen

Voor grote, niet-beursgenoteerde ondernemingen is het vanaf het boekjaar 2025 verplicht te rapporteren over de impact van hun activiteiten op duurzaamheid (de CSRD). In deze regels is vastgelegd waarover verantwoording moet worden afgelegd, waarbij een actieve dialoog met de belangrijkste belanghebbenden een wezenlijk onderdeel vormt. Deze standaarden verdelen duurzaamheid in drie onderdelen: ESG (environment, social, governance).

Voor gemeenten geldt deze verplichting nog niet. Gemeenten vervullen echter wel een belangrijke rol bij het realiseren van verduurzaming in de samenleving vanuit hun maatschappelijke en regisserende rol. Denk aan de regionale energie-strategie (RES), het toezicht op de energielabels van kantoorgebouwen in de gemeente en de aandacht voor meer circulariteit in de bouwopgaven. Tal van gemeenten maken inmiddels afspraken en sluiten zich aan bij diverse initiatieven.

Een goed voorbeeld hiervan is het Sustainable Development Goals (kortweg: SDG) initiatief van de VNG (zie www.sdg nederland.nl voor nadere informatie hierover) waarbij circa 140 gemeenten zijn aangesloten. Een bredere en diepere uitwerking van duurzaamheid wordt gevonden in het gedachtegoed van ‘brede welvaart’, een begrip dat meer gangbaar is binnen overheden en bijvoorbeeld ook door CBS wordt gemonitord.

Alle activiteiten die gemeenten thans bedenken en uitvoeren, komen nog maar beperkt concreet en meetbaar terug in beleid en verantwoording. Dit blijkt ook uit een onderzoek dat de Rijksuniversiteit Groningen voor BDO heeft uitgevoerd in 2023 en waarvan begin 2025 een actualisatie wordt gepubliceerd. Deze observaties en de CSRD die voor het bedrijfsleven gaat gelden, hebben geleid tot de oprichting van “the coalition of the willing”, een samenwerking van onder andere gemeenten, banken, BDO en het CBS. Deze samenwerking heeft een concept handreiking opgesteld om decentrale overheden te ondersteunen bij het selecteren, structureren en inzicht bieden in de voor hen meest relevante duurzaamheidsthema’s. Deze handreiking gaat ook in op de wijze waarop u als gemeente deze informatie in uw begroting en jaarstukken kan opnemen, zodat hierin ook de gewenste transparantie ontstaat voor uw belanghebbenden.

Alhoewel er nog geen wettelijke plicht voor gemeenten bestaat om hierover te rapporteren, krijgen gemeenten wel steeds meer te maken met dit thema vanuit de waardeketen van bedrijven en banken waartoe de gemeenten ook behoren. Het is niet ondenkbaar dat op termijn ook voor de gemeenten een rapportage-verplichting over de belangrijkste duurzaamheidsindicatoren volgt. Hierover is geen verdere informatie bekend, anders dan dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken zich hier over buigt en, al dan niet via de commissie BBV, een nadere duiding aangeeft.

2.6 Duurzaamheidsverantwoording

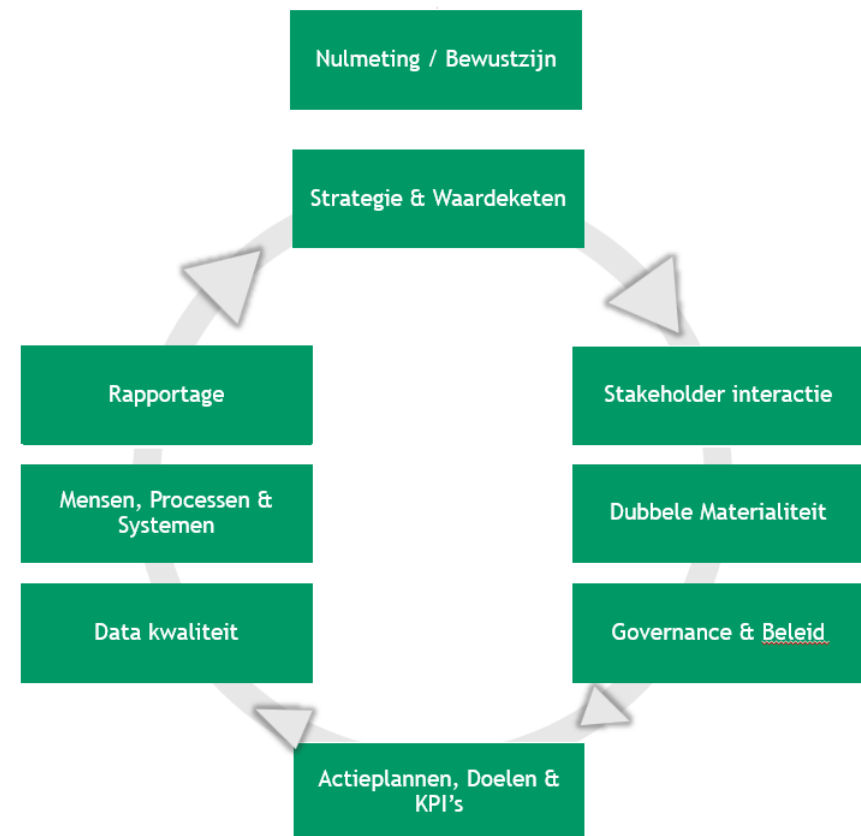
2/2

Duurzaamheidsindicatoren

Met de betrokkenheid van het CBS bij de totstandkoming van de concept handreiking is gerealiseerd dat een set aan relevante indicatoren is opgesteld. Het CBS heeft van veel van deze indicatoren data beschikbaar dan wel werkt aan de ontsluiting en monitoring hiervan. Het voordeel hiervan is dat voor gemeenten de externe data zodoende eenvoudig beschikbaar is, naast de eigen data.

Pak de handschoen op

Wij adviseren u kennis te nemen van de definitieve handreiking en een dialoog aan te gaan met de raad over de route om tot meetbaar en transparant beleid hierop te komen. Zolang er nog geen sprake van verplichte toepassing is, is er alle ruimte om keuzes in de indicatoren of duurzaamheidsthema's te maken, bijvoorbeeld door te starten met de meest belangrijke qua impact. Deze ervaring kunt u inzetten om het inzicht en de verantwoording stap voor stap te verrijken. Tegelijkertijd verwachten wij de komende periode nog meer informatie en praktische handvatten en zal er op termijn ook vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken dan wel vanuit de commissie BBV een reactie volgen. U bent 'brede welvaart' aan het toepassen in het interne systeem van 'sturen op effecten'. Concreet heeft u in 2024 een aanscherping gemaakt met nieuwe effectindicatoren via de begroting 2025 en bent u momenteel via de sociale ontwikkelstrategie aan het bekijken hoe 'brede welvaart' verder kan worden geïmplementeerd in beleid.

2.7 Aandachtspunten jaarrekening 2024

Gemaakte afspraken voor jaarrekeningcontrole 2024

Wij hebben afgesproken om net als vorig jaar voorafgaand aan de eindejaarscontrole een scan uit te voeren op het digitale jaarrekeningdossier ter beoordeling of de opgevraagde controledocumentatie is opgeleverd en een goede basis biedt voor de aanvang van onze werkzaamheden.

Naast een zichtbare follow-up van de bevindingen en aanbevelingen uit deze managementletter onderkennen wij de volgende aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2024:

- ▶ een actualisatie van de grondexploitatieopzetten per 31 december 2024 (inclusief de financiële doorrekeningen);
- ▶ een aanlevering van een overzicht van de lasten Wmo per zorgaanbieder met de onderliggende productieverantwoordingen en bijbehorende controleverklaringen;
- ▶ een aanlevering van een overzicht van de jeugdzorglasten per zorgaanbieder met de onderliggende productieverantwoordingen en bijbehorende controleverklaringen;
- ▶ een aanlevering van de spendanalyse over de gehele vierjaarsperiode 2021-2024 met een interne toetsing op de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de aandachtspunten uit de notitie 'Uitvoering van controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij jaarrekeningcontrole van decentrale overheden' van de NBA-SDO, in het bijzonder de (on)toelaatbare overschrijdingen, wezenlijke wijzigingen en homogeniteit van opdrachten. Verder vragen wij uw specifieke aandacht voor de betrouwbaarheid van het gehanteerde lijstwerk om de volledigheid van de uitgevoerde spendanalyse te waarborgen;
- ▶ de 'tax letter', advocatenbrief/-brieven en standaard-bankverklaring(en). Wij zullen u hiervoor nog de template aanreiken;
- ▶ De volledige (concept) jaarrekening welke reeds intern is getoetst op de naleving van het BBV. Wij zullen u hiervoor de checklist BBV 2024 nog aanreiken;
- ▶ aandacht voor de frauderisico's in de programmarekening en programma-verantwoording;
- ▶ een aanlevering van een volledige (concept) SiSa-bijlage welke reeds intern is getoetst op de naleving van de Invulwijzer SiSa 2024 en Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2024. Wij zullen u hiervoor nog een werkprogramma aanreiken.

Mede gezien de ervaringen is het van essentieel belang om met derde partijen afspraken te maken dat de verantwoordingsinformatie voor de vaststelling van de jaarrekening door het college van B&W beschikbaar is. Dit betreft met name:

- ▶ de dossiercontrole op de zorgtoekenningen door het Centrum voor Jeugd en Gezin;
- ▶ de verantwoordingsinformatie inzake de jeugdzorglasten vanuit centrum-gemeente Roermond;
- ▶ de verantwoordingsinformatie inzake de gemeentelijke belastingen/heffingen vanuit de gemeenschappelijke regeling BsGW.

Het is van belang dat uw organisatie stuur op een tijdige realisatie van deze afspraken. Dit komt ten goede aan de efficiëntie van het jaarrekeningproces en de jaarrekeningcontrole.

3. Bevindingen interim-controle jaarrekening

3.1 Controleaanpak

3.2 Onze werkzaamheden bij processen

3.3 Overzicht van onze bevindingen bij IT General Controls

3.1 Controleaanpak

1/2

Controleaanpak en doel van interim-controle

Het doel van de jaarrekeningcontrole is een oordeel tot uitdrukking te brengen over de getrouwheid van de jaarrekening van de gemeente Weert. De controle heeft onder meer betrekking op het overwegen van de interne beheersing die voor het opstellen van de jaarrekening relevant is, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden passend zijn, maar niet met het doel een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing tot uitdrukking te brengen.

Op basis van onze bevindingen bij deze werkzaamheden, geven wij, in het kader van onze natuurlijke adviesfunctie, in deze managementletter aanbevelingen over de opzet van de administratieve organisatie en berichten wij u over de vastgestelde tekortkomingen in de uitvoering daarvan en in hoeverre corrigerende maatregelen door management zijn genomen.

De aangelegenheden waarover wij rapporteren, betreffen die tekortkomingen die tijdens de controle zijn geïdentificeerd en waarbij wij van mening zijn dat deze voldoende belangrijk zijn om verslag hiervan te doen.

Onze inschatting van aandachtspunten

In het kader van de controle van de jaarrekening 2024 en onze aanpak hebben wij een initiële risico-inschatting gemaakt. Wij zien de volgende aandachtspunten bij de controle van de jaarrekening van de gemeente Weert:

- ▶ In onze controlestandaarden wordt expliciet het risico van management override of controls (= de bewuste beïnvloeding door het bestuur of het management van de jaarcijfers) als een belangrijk aandachtspunt benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden specifiek aandacht hieraan besteden. Wij zijn van mening dat binnen uw gemeente de mogelijkheden om, buiten de getroffen interne beheersmaatregelen om, invloed uit te oefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde cijfers beperkt zijn. Het verrichten van een fictieve dan wel onjuiste memoriaalboeking zien wij als vrijwel enige mogelijkheid. Derhalve beoordelen wij de memoriaalboekingen in detail.
- ▶ Hogere bevoegdheden in de financiële applicatie dan vanuit de functie noodzakelijk is, kunnen leiden tot ongeautoriseerde handelingen. Onze focus ligt hierbij op de controle van de juiste autorisatie van de inkoopfacturen, de prestatielevering van de inkopen en de juistheid van de betalingen.
- ▶ Uw gemeente heeft diverse grondexploitaties met variërende risicoprofielen. Het voornaamste risico is de schatting van de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten. Wij beoordelen derhalve de aanvaardbaarheid van de schattingselementen in de exploitatieopzetten van de meest risicovolle grondexploitaties. Op basis van een eerste initiële risicoanalyse ziet dit risico toe op de grondexploitaties Laarveld, Kampershoek 2.0 en De Kempen Uitbreiding.

3.1 Controleaanpak

2/2 Aandacht voor fraude en non-compliance

Onze bevindingen

Eén van de door ons uitgevoerde werkzaamheden is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met de verschillende personen binnen uw organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties besproken met uw organisatie mede aan de hand van de door uw organisatie opgestelde frauderisicoanalyse 2024. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar de voor uw gemeente specifieke omstandigheden, zoals de geografische plaats van de activiteiten en de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt, en hebben wij beoordeeld in hoeverre wetgeving hierop van invloed kan zijn. Bij de beoordeling van het risico omtrent het niet naleven van de wet- en regelgeving hebben wij aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening 2024. Hiertoe hebben wij de naleving van de wet- en regelgeving besproken met uw organisatie mede aan de hand van de door de adviseur concernfinanciën ingevulde compliance-vragenlijst. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor non-compliance opgeleverd.

3.2 Onze werkzaamheden bij processen

Belangrijkste processen

Aan de navolgende processen hebben wij specifiek aandacht geschonken tijdens onze interim-controle:

- ▶ het proces P&C-cyclus (incl. memoriaalboekingen);
- ▶ het inkoop- en betalingsproces;
- ▶ het proces (Europese) aanbestedingen;
- ▶ het personeelsproces;
- ▶ het proces uitkeringen in geld (Participatiewet);
- ▶ het proces uitkeringen in natura (Wmo en jeugdzorg);
- ▶ het subsidieverstrekkingsproces;
- ▶ het proces inkomensoverdrachten tussen overheden;
- ▶ het proces gemeentelijke belastingen en heffingen;
- ▶ het proces grondexploitatie(opzetten);
- ▶ het proces IT/automatisering.

Natuurlijk zijn er meer processen te onderkennen, ook met financiële gevolgen, waaronder de veelal kleinere (schattings)processen. Op basis van onze ervaring, de kwaliteit en omvang van de kleinere processen en om efficiency-redenen hebben wij deze processen niet procesmatig c.q. systeemgericht getoetst, maar voeren wij hierop gegevensgerichte werkzaamheden uit in de vorm van cijferanalyses, verbandscontroles en steekproeven dan wel deelwaarnemingen.

Voor elk proces beoordelen wij de volgende onderdelen:

- ▶ **Controletechnische functiescheiding (CTFS):** Is er binnen de belangrijkste processen sprake van voldoende functiescheiding?
- ▶ **AO/IB:** Is er sprake van een actuele en toereikende procesbeschrijving met voldoende interne beheersmaatregelen?
- ▶ **IT-maatregelen:** Zijn er in en rondom het systeem voldoende waarborgen getroffen ten aanzien van de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking?
- ▶ **VIC:** Heeft de verbijzonderde interne controle de interne beheersmaatregelen getoetst en kunnen wij daar gebruik van maken?

Indien al deze vragen positief kunnen worden beantwoord, is de organisatie optimaal in control en kunnen ook wij gebruik maken van uw eigen interne beheersing. De vaak tijdrovende en gedetailleerde gegevensgerichte werkzaamheden (die ook nog eens achteraf plaatsvinden), kunnen dan beperkt blijven tot een minimum.

Indien wij deze vragen niet geheel positief kunnen beantwoorden en niet op uw interne beheersing kunnen steunen, betekent niet dat uw organisatie niet in control is, maar wel dat de interne beheersmaatregelen niet altijd aantoonbaar in de processen en IT-systemen zijn verankerd conform de daaraan te stellen eisen vanuit onze accountantscontrole. Het gevolg hiervan is dat wij in onze controleaanpak een overwegend gegevensgerichte aanpak zullen hanteren.

Een samenvatting van onze bevindingen ten aanzien van de effectiviteit van de processen is opgenomen in bijlage A.

3.3 Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

IT-audit algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole is een IT-audit uitgevoerd. De IT-audit is primair gericht op de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking ten behoeve van de totstandkoming van de jaarrekening. Dit betekent dat de IT-audit zich niet primair richt op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Het inzicht in de gebruikte IT-applicaties en ondersteunende IT-infrastructuur, vormen een onderdeel van het inzicht in de interne beheersing. Algemene IT-beheersingsmaatregelen (hierna: IT General Controls) rond de IT-processen leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's die voortkomen uit het gebruik van IT.

Bevindingen IT General Controls

Hierna zijn de bevindingen opgenomen met betrekking tot de opzet en het bestaan van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte IT General Controls voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole. De impact van de bevindingen met betrekking tot de IT General Controls zal bij de betreffende processen worden behandeld.

Per bevinding is de status in het huidige jaar en in het voorgaande jaar aangegeven met betrekking tot de onderzochte IT-applicaties, zijnde Coda en XWorks, en de hieraan gerelateerde IT-infrastructuur voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole. Onze relevante bevindingen en overige IT-gerelateerde bevindingen treft u op de volgende pagina's aan.

De scope van relevante IT General Controls wordt jaarlijks beoordeeld en kan hierdoor afwijken van de scope van voorgaande jaren.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor een verdere uitwerking van de bevindingen over de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking verwijzen wij naar de bijlage.

4. Bijlage

A Effectiviteit van processen

B Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

A. Effectiviteit van processen

1/2

PROCES	CTFS	OPZET AO/IB	VIC	T.o.v. 2023	GEWIJZIGDE CONCLUSIE T.A.V. DE CONTROLEAANPAK (t.o.v. voorgaand jaar)?
Planning & Control (incl. memoriaalboekingen)	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Er is sprake van een adequaat functionerende planning-en-controlcyclus. Binnen dit proces is sprake van interne beheersmaatregelen. Als voorbeeld noemen wij de onafhankelijke toets op de juistheid en rechtmatigheid van memoriaalboekingen, de WNT-verantwoording en de SiSa-verantwoording en de interne kwaliteitscheck op de jaarstukken. Deze maatregelen worden echter niet altijd toereikend genoeg vastgelegd, waardoor achteraf niet toetsbaar is of de controlemaatregelen zijn uitgevoerd en hoe deze zijn uitgevoerd.
Inkoop- en betalingsproces	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Wij hebben geconstateerd dat twee medewerkers van de afdeling Financiën zelfstandige betalings-bevoegdheden hebben in de Rabobank bankapplicatie om iDeal betalingen te verrichten tot € 10.000. Voor dit deelproces is een procedure aanwezig waarbij iDeal betalingen via een formulier worden aangevraagd en dienen te worden geautoriseerd door de budgethouder voordat de iDeal betaling mag plaatsvinden. Achteraf wordt door de medewerkers FA per bankafschrift alle betalingen gecodeerd, waarbij betalingen zonder onderliggende documentatie op een tussenrekening worden verantwoord om verder uitgezocht te worden. Ondanks de aanwezige interne beheersingsmaatregelen blijft het theoretisch risico aanwezig dat iDeal betalingen kunnen plaatsvinden zonder goedkeuring van de budgethouder. Verder is (nog) geen deugdelijke interne beheersing aanwezig op (de volledigheid van het) het contractenregister. Daarnaast zijn de IT-beheersmaatregelen omtrent logische toegangsbeveiliging ontoereikend (als gevolg van superusers) om de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking te waarborgen. Verdere details zijn beschikbaar in hoofdstuk 3.3 en bijlage B van deze management letter.
(Europese) aanbestedingen	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Wij hebben de tussentijdse spendanalyse 2024 t/m Q2 beoordeeld en hierbij terugkoppeling gegeven aan de adviseur concernfinanciën voor aanvullende onderbouwing (correspondentie en/of inlichtingen) voor de gegeven (tussentijdse) conclusies ten aanzien van de aanbestedingsrechtmatigheid. Aandachtspunt hierbij is om in de spendanalyse per crediteur de punten uit de SDO-notitie expliciet te laten vastleggen waarbij een conclusie wordt gevormd over de aanbestedingsrechtmatigheid. Aangezien deze analyse niet zichtbaar is uitgevoerd in de tussentijdse spendanalyse t/m 2024 Q2 hebben wij dit niet kunnen beoordelen. Wij verwachten deze analyse te ontvangen voordat de jaarrekeningcontrole start. Aandachtspunt is dat alle toetspunten uit de SDO-notitie zichtbaar worden gecontroleerd door de VIC als onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording.
Grondexploitatie	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Aandachtspunt blijft de (zichtbare) controle op de actualisatie en parameters in de exploitaties. Ter volledigheid vermelden wij het aandachtspunt om gewijzigde prognoses in de exploitatieopzetten tussen jaar T en T-1 adequaat te onderbouwen, waarbij de financieel specialist grondexploitatie zichtbaar de aansluiting maakt tussen de herziene exploitatieopzet uit jaar T met de financiële administratie. Deze werkzaamheden vinden plaats na het jaareinde aangezien de grondexploitatie één keer per jaar worden geactualiseerd.
Personeel	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Er zijn interne beheersmaatregelen aanwezig op het declaratieproces, zoals de onafhankelijke toets op de juistheid en rechtmatigheid van declaraties inclusief uitbetalingen. Deze controlemaatregelen worden niet zichtbaar vastgelegd waardoor het achteraf niet mogelijk is om te toetsen of de controlemaatregelen zijn uitgevoerd en hoe deze zijn uitgevoerd.

A. Effectiviteit processen

2/2

PROCES	CTFS	OPZET AO/IB	VIC	T.o.v. 2023	GEWIJZIGDE CONCLUSIE T.A.V. DE CONTROLEAANPAK (t.o.v. voorgaand jaar)?
Uitkeringen in geld en natura	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Er wordt functiescheiding afgedwongen in XWorks tussen de opvoer en autorisatie van bankrekeningnummers van cliënten. Echter is sprake van ontoereikende IT-beheersmaatregelen (logische toegangsbeveiliging: autorisatie-beheer en drie accounts met superuser rechten) om een betrouwbare gegevensverwerking te waarborgen (zie hoofdstuk 3.3 in deze management letter). De accounts met superuser rechten zijn tevens betrokken bij het proces inzake de opvoer en autorisatie van bankrekeningnummers.
Gemeentelijke belastingen en heffingen	●	●	●	→	Proces is onveranderd. BsGW is verantwoordelijk voor het belastingproces. Het is echter een blijvend aandachtspunt om grip te hebben en te houden op een correcte en volledige aanlevering van gegevens, zoals de omgevingsvergunningen, aan BsGW aangezien dit onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Weert valt.
Parkeeropbrengsten	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Proces parkeeropbrengsten is adequaat en volledigheid is gewaarborgd.
Omgevingsvergunningen Huren en pachten Treasury	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Binnen deze processen is sprake van interne beheersmaatregelen. De maatregelen worden echter niet altijd toereikend genoeg vastgelegd, waardoor achteraf niet toetsbaar is of de controlemaatregelen zijn uitgevoerd en hoe deze zijn uitgevoerd. Volledigheidshalve vermelden wij dat ten tijde van de interim-controle 2024 geen nieuwe leningen zijn afgesloten (treasury).
Uitkering gemeentefonds Subsidieverstrekingen Inkomensoverdrachten tussen overheden (lasten)	●	●	●	→	Proces is onveranderd. Er zijn interne beheersmaatregelen van toepassing op deze processen echter worden die maatregelen niet altijd adequaat vastgelegd waardoor het achteraf niet mogelijk is om te toetsen of de controlemaatregelen zijn uitgevoerd en op welke wijze deze zijn uitgevoerd.

B. Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

Per applicatie

OVERZICHT EN EVALUATIE VAN ITCG - PER APPLICATIE	Coda		XWorks	
Logische toegangsbeveiliging	2024	2023	2024	2023
LT.1 - Procedure autorisatiebeheer	●	●	●	●
LT.2 - Periodieke controle op toegang en juistheid ingerichte autorisaties	●	●	●	●
LT.3 - Identificatie van gebruikers voor toegang tot applicaties	●	●	●	●
LT.4 - Administrator- en superuser-accounts	●	●	●	●
LT.5 - Database-toegang en authenticatie	●*	●*	●*	●*
Change management				
CM.1 - Wijzigingesbeheer applicaties	●**	●**	●	●**
CM.2 - Gescheiden IT-omgevingen	●	●	●	●
Continuïteit				
CON.1 - Back-up maatregelen	●	●***	●	●
CON.2 - Restoretests	●	●***	●	●
Operatingsystem				
OS.2 - Authenticatie	●	●	●	●
OS.3 - Toegang met hoge privileges	●	●***	●	●***

* Database beheer is uitbesteed aan de IT-partners.
** Er zijn geen updates doorgevoerd gedurende audit periode.
*** Voorgaande audit periode niet beoordeeld.

B. Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

Per bevinding

BEVINDINGEN			
Prioriteit	Bevinding - incl. risico	Aanbeveling	Reactie management
LT.1 - Autorisatiebeheer			
Midden	Toekenning autorisaties gebeurd op basis van kopiegebruiker. Het risico bestaat dat toegekende autorisaties niet in lijn liggen met de eisen die het management aan functiescheiding stelt. Voor één willekeurige uitdiensttreder vastgesteld dat toegang tot de applicatie 6 dagen na uitdienstdatum is ontnomen. Als gevolg van het feit dat autorisaties niet tijdig worden ingetrokken bestaat het risico dat gebruikers onterecht toegang behouden tot de systemen, waardoor zij mogelijk ongeautoriseerde handelingen kunnen uitvoeren.	Wij adviseren om autorisatie toe te kennen op basis van door financieel management vastgestelde autorisatiematrix waarin de vereisten rondom functiescheiding zijn bepaald. Daarnaast adviseren wij om gebruikersaccount tijdig bij uitdiensttreding te blokkeren.	Dit is een streven wat nog steeds op de planning staat en onderdeel is van het groter geheel om op basis van profielen te autoriseren. Intrekken van autorisaties binnen onze toepassingen wordt gedaan na ontvangst melding uit distributielijst. Hier merken wij dat deze meldingen vaak later binnenkomen. Wij kunnen bij het intrekken van autorisatie niet 'anti dateren'. Op moment dat intrekken autorisaties door ICT-NML tijdig verwerkt is op basis van tijdige mutaties vanuit HRM is risico beperkt omdat wij werken met single sign on. Als account geblokkeerd is door ICT-NML kan iemand niet meer inloggen ondanks dat autorisatie binnen bijv. Coda nog actief is. Met de invoering van AFAS, maatregelen zijn genomen dat er niet met terugwerkende kracht een medewerker uitdienst kan worden gemeld. Gebruiker accounts worden in de nacht van de uitdiensttredingsdatum geautomatiseerd disabled door het IAM-systeem. Hiermee is het betreffende risico ondervangen.
LT.2 - Periodieke review			
Midden	Periodieke review van autorisaties is voor Coda niet uitgevoerd op basis van een autorisatiematrix. Voor Xworks is de review niet uitgevoerd. Het risico bestaat dat toegekende autorisatie niet in lijn liggen met de eisen die het management aan functiescheiding stelt.	Wij adviseren periodiek (minimaal jaarlijks) een review uit te voeren op basis van een door financieel management vastgestelde autorisatiematrix.	De review heeft, net als in 2023, plaatsgevonden op basis van een eigen analyse door interne controle. In 2025 gaan we zorgdragen voor een autorisatiematrix.

B. Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

Per bevinding

BEVINDINGEN			
Prioriteit	Bevinding - incl. risico	Aanbeveling	Reactie management
LT.4 - Administrators- en superuseraccounts			
Hoog	Eindgebruikers in de gebruikersorganisatie zijn in het bezit van superuser-rechten. Gebruikers met superuser rechten hebben toegang tot alle functionaliteit binnen een applicatie en zijn in staat elke transactie uit te voeren. Hierdoor kan functiescheiding worden doorbroken.	Wij adviseren om superuser-rechten niet te beleggen bij gebruikers welke onderdeel zijn van de gebruikersorganisatie.	Hierover is n.a.v. vorige rapportage uitvoerig gesproken en wij blijven bij onze keuze om e.e.a. werkbaar te houden. D.m.v. extra controles wordt aangetoond dat o.a. de applicatiebeheerder geen mutaties doet in een bepaalde periode.
CM.1- Wijzigingsbeheer			
Midden	De testwerkzaamheden als ook de beslissing om een update te installeren op de productieomgeving zijn beperkt gedocumenteerd. Het risico bestaat dat door onvoldoende testwerkzaamheden wijzigingen ongecontroleerd in de productieomgeving worden doorgevoerd, waardoor de integriteit, beschikbaarheid of vertrouwelijkheid van de gegevens binnen de applicatie niet langer is gewaarborgd.	Wij adviseren om de testwerkzaamheden als ook de analyse op de testwerkzaamheden te documenteren.	In afstemming is aangegeven dat deze bevinding erkend wordt.
CON.1 en 2 - Back-up en restore			
Midden	Continuïteitsmaatregelen Xworks zijn belegd bij serviceorganisatie Blinqt. Blinqt heeft nog geen assurance beschikbaar waarin de maatregelen rondom back-up en recovery zijn onderzocht. Door deze bevinding bestaat het risico dat bij een incident de omgeving niet binnen de maximaal toelaatbaar gegevensverlies en maximaal toelaatbare uitvalsduur kan worden hersteld.	Wij adviseren om in overleg met de IT-partner jaarlijks een assurance-verklaring te ontvangen en deze te beoordelen op basis van de vereisten gemeente Weert omtrent continuïteit.	In afstemming is aangegeven dat deze bevinding erkend wordt.

B. Overzicht van onze bevindingen t.a.v. de IT General Controls

Per bevinding

BEVINDINGEN			
Prioriteit	Bevinding - incl. risico	Aanbeveling	Reactie management
OS.1 en OS.2 - Authenticatie en toegang met hoge privileges			
Midden	Authenticatie wordt afgedwongen door Active Directory welke wordt beheerd door ICT NML. Over de dienstverlening ICT NML wordt er een assurance-verklaring verstrekt. Echter ontbreekt de beoordeling van de werking in dit assurance-rapport waardoor niet gesteund kan worden op de authenticatiemaatregelen bij gemeente Weert. Tevens is er geen inzicht in gebruikers welke zijn uitgezonderd van periodieke wachtwoordwijziging. Het risico bestaat dat voor de accounts waarvoor de periodieke wijziging van het wachtwoord is uitgeschakeld, het wachtwoord intern bekend raakt, waardoor deze gebruikersaccounts ongemerkt misbruikt kunnen worden. Vanwege de bevinding omtrent hoge privileges Active Directory bestaat het risico dat gebruikers ongeautoriseerde wijzigingen aanbrengen binnen Active Directory.	Wij adviseren om in overleg met ICT NML afspraken te maken over inzicht in genomen authenticatie-instellingen.	Authenticatie - Werking. De TPM van ICTNML vindt niet plaats op werking. Er zal met ICTNML worden besproken of het een optie is om een deel van de audit op basis van werking te laten plaatsvinden. Daarnaast is er een alternatieve werkwijze afgesproken om de werking van de control aan te tonen voor 2025. Periodieke wachtwoordwijziging. Er zijn geen gebruikers uitgesloten van de periodieke wachtwoord wijziging. Dit is aantoonbaar gemaakt maar niet afdoende voor 2024. Er is een nieuwe werkwijze afgesproken om over 2025 de werking aan te tonen.

